

Чорнобильська трагедія- одвічний слід на Україні

Чорнобильський вітер по душах мете,
Чорнобильський пил на роки опадає,
Годинник життя безупинно іде,
... Лиш пам'ять усе пам'ятає.
Олена Матушек.

**чорнобиль —
смербота пам'яті
людської...**

***14 грудня - День вшанування
ліквідаторів наслідків аварії на
Чорнобильській АЕС***

14 грудня

Година - пам'яті “ Чорнобиль: гіркий спомин і вічний біль...” до дня вшанування ліквідаторам Чорнобильської трагедії

- Мета: ознайомити здобувачів освіти із страшними чорними сторінками історій трагедії на Чорнобильській АЕС, про роботу ліквідаторів та її наслідки, про масштабну катастрофу;
- розвивати в здобувачів освіти уміння давати свою оцінку вчинкам, подіям, визначати основний зміст отриманої інформації;
- вчити сприймати чужу біду, викликати співчуття до інших людей , чужий біль як свої власні;
- дати уявлення про норми поведінки в умовах надзвичайних ситуацій;
- виховувати почуття гордості за український народ;
- вчити достойно оцінювати їх внесок у життя країни;
- віддати священну шану учасникам і загиблим ліквідаторам Героям та зміцнювати повагу і вдячність до людей, які рятували світ від Чорнобильського лиха....

ПАМ'ЯТАЄМО

ЧОРНОБИЛЬ-

МІСЦЕ ПОДВИГУ

1

4

2

р

у

д

н

я

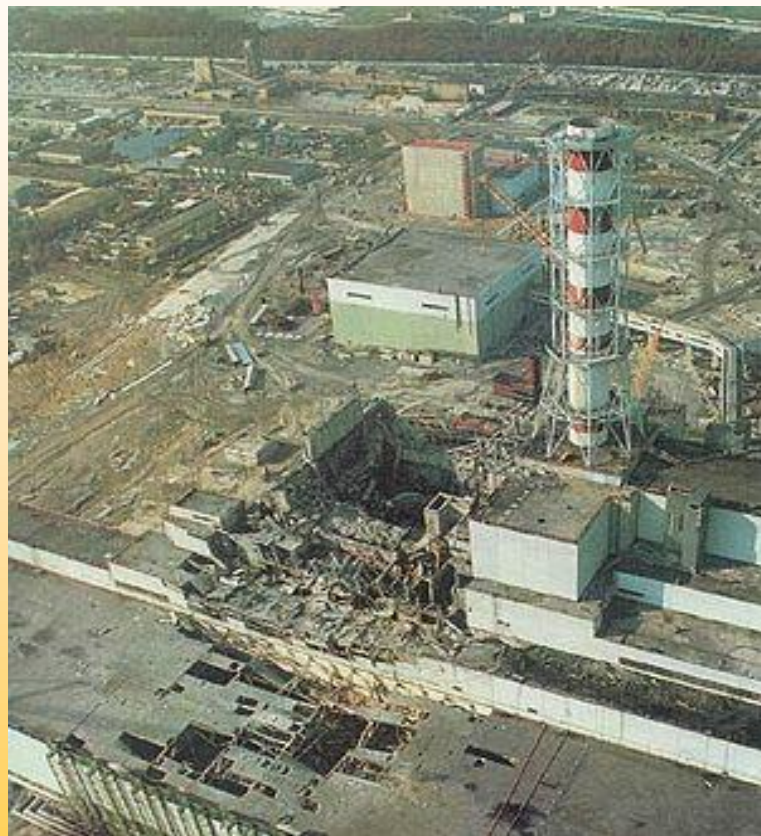

14 грудня

- Щорічно 14 грудня, згідно з Указом Президента України від 10 листопада 2006 року № 945/2006, в Україні відзначається День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.
- 14 грудня в Україні - День вшанування ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС – людей, які ціною свого життя і здоров'я змогли здолати страшну трагедію XX ст., що сталася 26 квітня 1986 року на Чорнобильській АЕС.

Чорнобильська катастрофа

*Четвертий енергоблок
ЧАЕС після аварії*

*ЧАЕС
на мапі Європи*

Чорнобильська катастрофа — екологічно-соціальна катастрофа, спричинена вибухом і подальшим руйнуванням четвертого енергоблоку Чорнобильської атомної електростанції в ніч на 26 квітня 1986 року, розташованій на території України (у той час — Української РСР). Руйнування мало вибуховий характер, реактор був повністю зруйнований і в докілья було викинуто велику кількість радіоактивних речовин. Відбувся радіоактивний викид потужністю в 300 Хіросім.

1
4
г
р
у
д
н
я

- 14 грудня 1986 р. на Чорнобильській АЕС було завершено спорудження захисного саркофага над зруйнованим енергоблоком.
- Саркофаг споруджений у найкоротший строк – за 206 днів. Це, по суті, була перша серйозна та важлива перемога над зловісним атомом, який вирвався з-під контролю людини після квітневого вибуху.
- Тож щороку саме цього дня ми вшановуємо відважних ліквідаторів, хто, на щастя, поруч з нами, і вклоняємося пам'яті тих, хто пішов за межу вічності

- Основна частина ліквідаційних робіт була виконана у 1986–1987 рр. У них брали участь приблизно 240 тисяч людей.
- Влада тривалий час навіть не визнавала факту використання мобілізованих у ліквідації аварії на ЧАЕС. І в історію ці майже 700 ліквідаторів увійшли як "зниклий батальйон". Усього ж на атомній станції в перші роки працювали понад чверть мільйона ліквідаторів.
- Наприкінці 1986 року реактор накрили спеціальним "саркофагом", задля запобігання розповсюдженню радіоактивних часток. Укриття було збудоване добровольцями та мобілізованими солдатами, яких пізніше назвуть ліквідаторами. За весь час будівництва "саркофагу" їх нараховувалось близько 600 тисяч осіб з усього тодішнього СРСР.
- Деякі рятувальники працювали у радіоактивній зоні без респіраторів. Спецодяг видавався та змінювався раз на тиждень.
- Зупинити активне виверження радіоактивних речовин зі зруйнованого реактора вдалося лише ціною масового опромінення тисяч ліквідаторів.
- У Києві діє національний музей "Чорнобиль", в якому можна дізнатися про подробиці аварії, переглянути особисті речі ліквідаторів, історичні фото, документальні фільми про Чорнобиль.

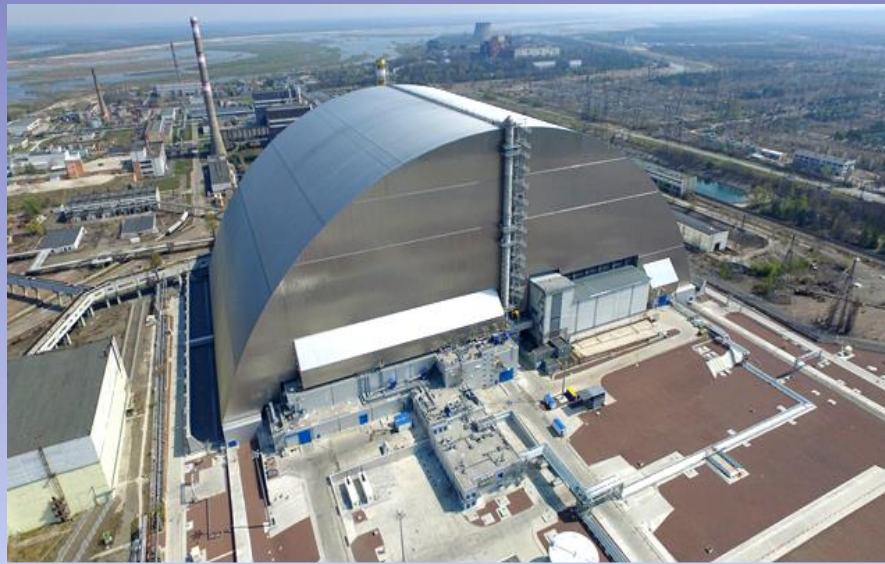
Якщо ти віриш у майбутнє,
В його прийдешність, у життя,
Дзвони у дзвони, кричи людям,
Бо більш не буде вороття...
Віддай забуту свіжість травам,
Відмий від бруду всі хмарки,
Відреставруй нам синє небо
І дощ крізь сито проціди.
Хай оживе вода Дніпрова,
Правічні височать дуби,
І хай полин, трава-чорнобиль
Не стане іменем біди...

- Не можна ні про що мовчати,
Горить тривогою чоло.
Ці слова і роздуми і факти —
Це все було, було, було...

-
- Ми разом з усіма цивілізованими країнами повинні прикласти всіх зусиль, щоб радіаційні катастрофи-злочини ніколи не повторювалися, а російські загарбники-терористи негайно залишили всі окуповані ними території України.
  - Наш обов'язок сьогодні – звільняти Україну від рашистів та ніколи не забувати про Героїв, які захищали та захищають Україну.
  - І завжди пам'ятати, що учасники ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС займають особливе місце серед Захисників України.
  - Вічна пам'ять всім Героям, яких вже немає серед нас. Їх подвиг – безсмертний!

- Катастрофа озвалась і через десятиліття. У 2012 році почалася реалізація проєкту «Укриття». Рухома конструкція довжиною 165 метрів і вагою понад 36 тис. тонн накрила четвертий енергоблок Чорнобильської АЕС. Термін експлуатації укриття – 100 років. Учасники ліквідації наслідків аварії знову продемонстрували як ефективні інженерні рішення, так і виняткову відвагу й жертовність.

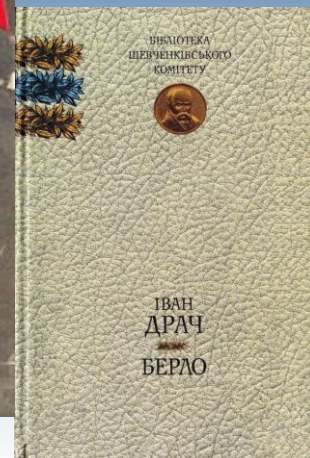
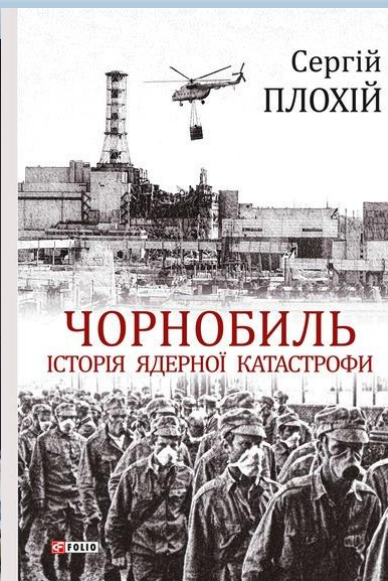

- Про Чорнобильську трагедію знімають фільми та серіали, співають пісні, роблять вистави у театрі. І так буде завжди, бо це трагічна і водночас героїчна сторінка не тільки в історії України, але й в історії всього світу.
- Завдяки надійній підтримці та розумінню міжнародною спільнотою глобального виклику, який випав на долю України, вдалося побудувати Новий безпечний конфайнмент, захисну Арку, яка захистить людство від негативного впливу 4-го зруйнованого енергоблоку.
- У «саркофаг» спускалися справжні спеціалісти. Звичайні хлопці з живими серцями, на «великій землі» яких чекали синівські, батьківські, чоловічі, житейські клопоти.
- Небезпека стихії ні на день не полишає зону Чорнобильської АЕС.
- Цей день є нагадуванням, що мирний атом в недолугих руках може стати зброєю масового знищення. Країна терорист - спадкоємиця радянського режиму, приховувала масштаби Чорнобильської катастрофи, а зараз погрожує своєю ядерною зброєю всьому світові. А українці знову рятують світ, відбиваючи російсько-терористичну навалу ціною тисяч життів героїв-українців.

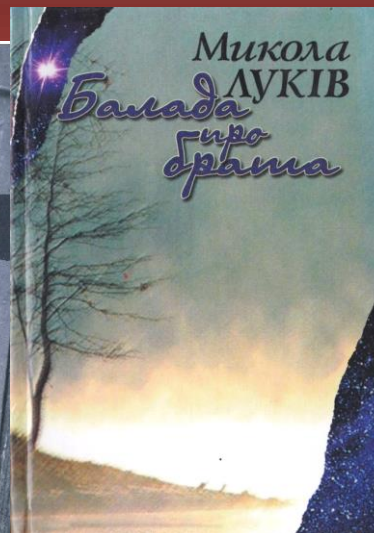
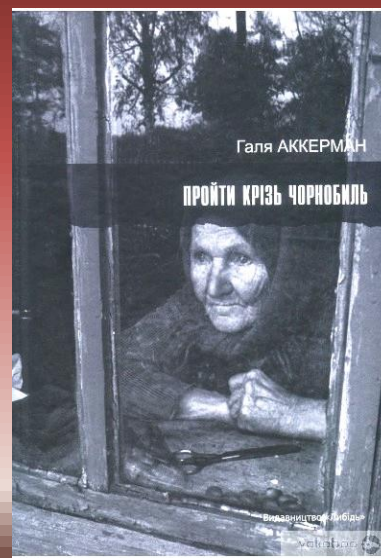
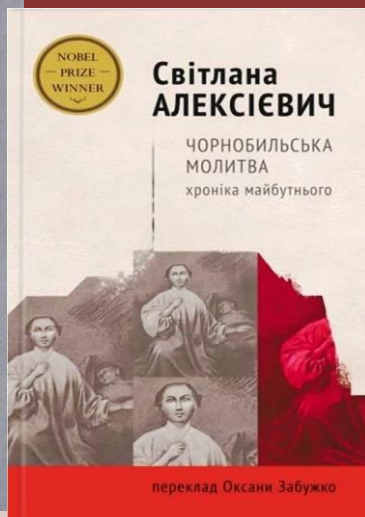
Факти у цифрах

- **240 тисяч** – кількість українських ліквідаторів
- **31** ліквідатор загинув за 10 днів гасіння реактору
- **30 тисяч** ліквідаторів померло протягом 15 років після аварії
- **73 тисячі** ліквідаторів стали інвалідами
- **8,5 млн** людей опромінено
- **155 тис км²** території забруднено
- **90 тисяч** осіб у світі померли від онкологічних захворювань, спровокованих аварією (за даними Greenpeace)

Чорнобиль у літературі...

КОДЕКС ЦІННОСТЕЙ

Абсолютні вічні цінності та їх антиподи:

- Добро
- Віра
- Надія
- ЛЮБОВ
- ДОБРОТА
- ЧЕСНІСТЬ
- СПРАВЕДЛИВІСТЬ
- ЩИРІСТЬ
- ГІДНІСТЬ
- МИЛОСЕРДЯ
- ПРОЩЕННЯ
- ДОСКОНАЛІСТЬ
- СВОБОДА
- ВЕЛИКОДУШНІСТЬ
- НЕТЕРПИМІСТЬ ДО ЗЛА
- ОБЕРІГАННЯ ЖИТТЯ
- МУДРІСТЬ

- ЗЛО
- НІГІЛІЗМ
- ЗНЕВІРА
- НЕНАВИСТЬ
- ЖОРСТОКІСТЬ
- НЕЧЕСНІСТЬ
- НЕСПРАВЕДЛИВІСТЬ
- ЛУКАВСТВО
- УПІДКОРЕНІСТЬ
- БАЙДУЖІСТЬ
- ЗЛОПАМ'ЯТНІСТЬ
- НЕДОЛУГІСТЬ
- ПОТВОРНІСТЬ
- НЕВОЛЯ
- ПАСИВНІСТЬ
- БЕЗДУШНІСТЬ

Пам'ятаємо!..

- Своїх героїв треба знати, шанувати і пам'ятати. Час може лікувати від усього, але не від пам'яті.
- Пам'ять ...
- Саме вона є рушієм еволюційного поступу в майбутнє й оберегом найвищих загально людських цінностей. І якщо народ пам'ятає уроки своєї історії, він вартий того, щоб дивитись у майбутнє.

• Пам'ять про Чорнобиль має різні прояви та форми. Катастрофа, що сколихнула світ, водночас стала прикладом справжнього людського героїзму.

· Час пливе невпинно. Спливають роки, сплітаючись у десятиліття, а Чорнобильська трагедія залишиться найбільшим горем...

**Чорнобиль! Біль мій на віки,
І Хрест народу ти мого,
Минуть століття як роки,
А слід залишиться його...**

Шана і подяка Вам, дорогі ліквідатори!

- Дякуємо всім учасникам-чорнобильцям, хто ризикуючи власним здоров'ям та життям, виконав свій обов'язок та зупинив розповсюдження смертоносної радіації.
- Сьогодні глибоко вдячні та пишаємося кожним учасником-ліквідатором тих жахливих подій і завжди шануватимемо та пам'ятатимемо про Героїв чорнобильців, хто відійшов у вічність...
- Зараз, коли Україна чинить спротив російському вторгненню, а окупанти погрожують усьому світові новою ядерною катастрофою, подвиг українських ліквідаторів набуває особливої ваги.
- Україна як ніхто, знає ціну радіаційної безпеки і зробить усе, щоб нічого подібного до Чорнобильської катастрофи більше не сталося.

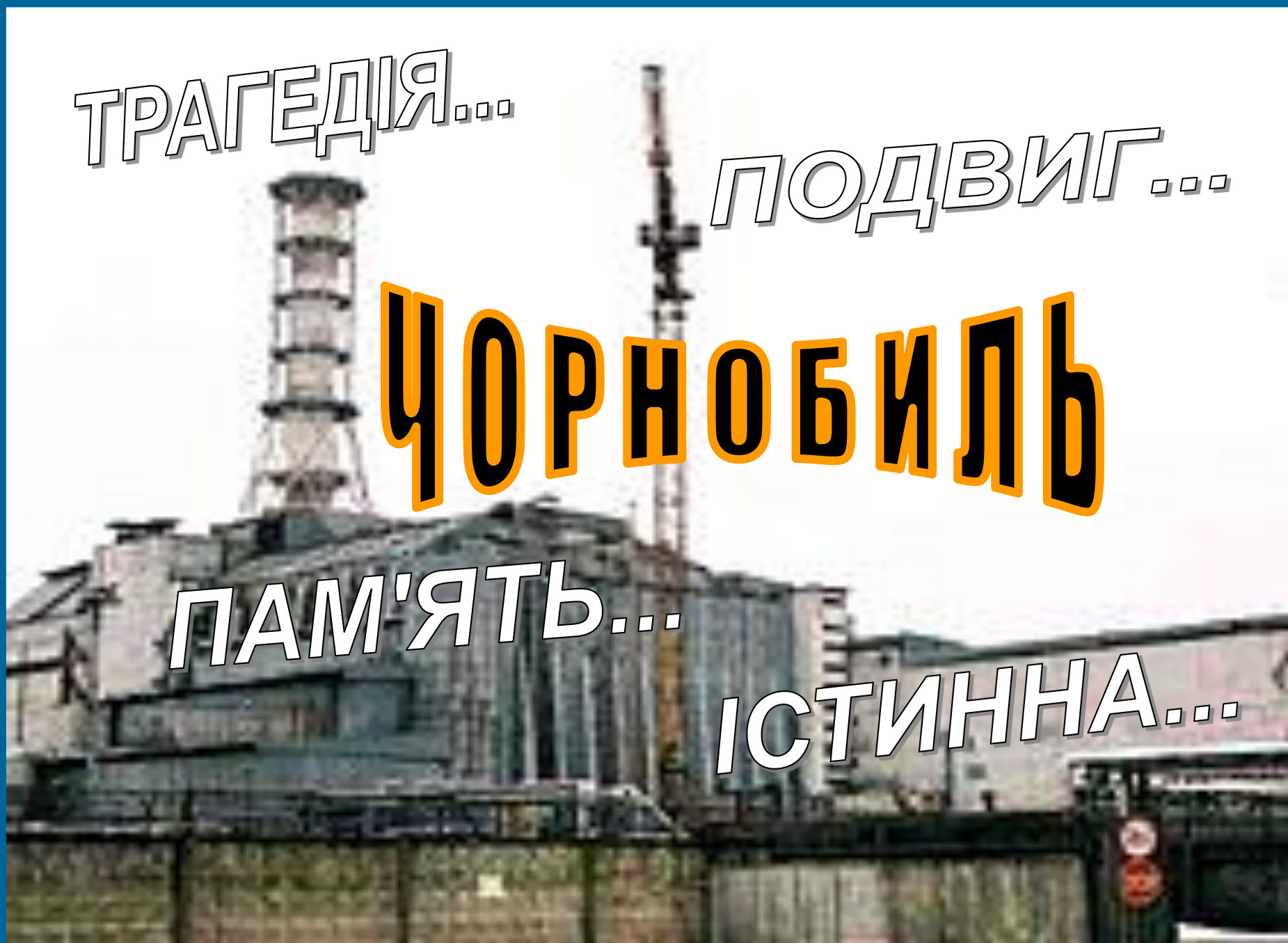
ТРАГЕДІЯ...

ПОДВИГ...

ЧОРНОБИЛЬ

ПАМ'ЯТЬ...

ІСТИННА...

Лунають дзвони Чорнобиля..

- *Б'ють тривожно Чорнобильські дзвони.*
- *Вони нагадують нам про страшне лихо.*
- *Хай не повториться це ніколи.*
- *Нехай земля на весні зацвітає буйним цвітом.*
- *Нехай пахнуть трави, співають пташки.*
- *Нехай повертаються журавлі до рідної землі.*
- *Нехай кожен прийдешній день наповнює наші серця миром і спокоєм.*

Відкрита рана нашої землі
“Відома” на всі округи.
Ти чорна пляма у історії її,
Ти – місце, де померли люди,
Чорнобиль...

І бринить у слові цім
І жаль, і відчай нашої держави.
Болючий спогад
Про батьків й дідів,
Що полягли на місці цім кривавім.
Серед “пустелі” ця химера розляглась,
Протяжність у тридцять кілометрів,
Це поле битви, на яким тепер
Життя завмерло у полоні смерті...
Усе понищив він, все зруйнував...
Іще напевне на довгі роки
Залишиться у пам’яті у нас,
Як вічна рана, цей страшний
ЧОРНОБИЛЬ...

Нам'ятаймо

Чорнобиль не тає минулого часу

14 грудня

- В нашій державі і у світі пам'ять про загиблих ліквідаторів берегтимуть завжди і завжди дякуватимуть тим, хто лишився живим.
- На жаль, рашисти погано засвоїли «уроки Чорнобиля» і погрожують сьогодні всьому світові ядерною зброєю, держать в заручниках працівників Запорізької АЕС. Їх дії – це дикунство, це виклик всьому живому на Землі...
- Сьогодні наші захисники та захисниці, працівники АЕС рятують не тільки Україну, а й увесь світ.
- **СЛАВА УКРАЇНІ! ГЕРОЯМ СЛАВА!**

~~ЧОРНОБІЛЬ~~

- Ліквідатори виграли свою війну з мирним атомом і назавжди залишилися Героями.
- Схиляємо голови перед усіма, хто пішов тоді в ядерний вогонь, щоб зупинити ланцюгову реакцію смерті. Хай залишиться в минулому й ніколи не повториться жах Чорнобильської катастрофи.
- Дякуємо сьогодні нашим воїнам за те, що ціною свого здоров'я та життя боронять кордони України та захищають її інтереси, твердо тримають позиції і відбивають напади ворогів, щоб ми могли жити у власних домівках та працювати.

